

Miejscowość: Skórcz
 Gmina: Skórcz-Wies
 Powiat: Starogard
 Województwo: Gdanskie

Kwestionariusz

o egzekucjach masowych i grobach masowych-

- 1/ data i miejsce egzekucji:
 Egzekucje masowe odbywały się na terenie gminy w dwóch czasokresach:
 a/ od chwili wkroczenia okupanta na początku września 1939r. do końca roku 1939r.
 b/ od października 1944r. do chwili oswobodzenia.
 Miejsce egzekucji:
 a/ w lesnictwie Zajonczek Nadleśnictwo Drewniaczki
 b/ w lesnictwie Czarne
- 2/ rodzaj egzekucji: rozstrzelanie
- 3/ dane, dotyczące zamordowanych:
 a/ Polacy przeszło 100 osób,
 b/ żydzi razem około 100 osób, z tego pochowano na terenie gminy około 20 osób
 c/ cudzoziemcy - przeważnie ukraińcy - nieznana ilość
 skąd przywieziono ofiary:
 a/ z miasta Skórcza
 b/ z gminy Skórcz-wies
 c/ z najbliższej okolicy
 d/ żydówki znajdowały się w zwartym transporcie od wschodu podczas odwrotu wojsk okupacyjnych przez Skórcz.
 Z powodu silnego mrozu duża ilość zmarła, reszta została przez eskortujących SS-mannów zastrzelona w Skórczu względnie w najbliższej okolicy.
 e/ W styczniu i lutym 1945r. rozstrzelano dużą ilość robotników, polaków i cudzoziemców, którzy uciekli z obozów pracy i z tego powodu nie posiadali żadnych dokumentów osobistych. Policja niemiecka w Skórczu zatrzymywała ich po krótkich przesłuchaniach zwykle przewoziła ich do lesnictwa Czarne (niedaleko Mieliczek) i tam ich rozstrzeliwała.
 nazwiska, wiek, zawód, adresy:
 Zdołano stwierdzić, dotychczas następujące ofiary:
 ✓ 1. Dr. Dalz Stanisław, lat około 40, lekarz, Skórcz
 ✓ 2. Dr. Łangowski Antoni, lat około 54, kol. Paczewo,
 ✓ 3. Kiedrowski Jan, lat około 50, elektryk, Skórcz
 ✓ 4. Bielicki Leon, lat około 34, organista, Czarnylas
 ✓ 5. Targaczewski Aleksander, lat około 17, robotnik, Bukowiec,
 ✓ 6. Richter Helena, lat około 40, bez zawodu, Skórcz
 ✓ 7. Andrykowska Maria, lat około 50, bez zawodu, Skórcz
 ✓ 8. Danielewicz Jerzy, lat około 50, krawiec, Skórcz
 ✓ 9. Welka Maria, lat około 60, bez zawodu, Skórcz
 ✓ 10. Welka Helena, lat około 40, bez zawodu, Skórcz
 ✓ 11. Sikora Stanisław, lat około 60, bez zawodu, Skórcz
 ✓ 12. Osowska Teresa, lat około ?, bez zawodu, Skórcz
 ✓ 13. Osowska *Kennada*, lat około ?, bez zawodu, Skórcz
 ✓ 14. Kleinówna Marta, lat około 20, bez zawodu, Skórcz
 ✓ 15. ks. Felchnerowski, lat około 45, proboszcz, Kasparus
 ✓ 16. ks. Józynski, lat około ?, wikary, Osiek
 17. ? lat około ?, rzadca z Kośc. Jani ?
 ✓ 18. Kruzycki, lat około 60, kupiec, Kośc. Jania
 ✓ 19. ks. Rogala lat około 70, proboszcz emr. Pinczyn
 ✓ 20. Tinn lat około 30, sekr. nadl. Drewniaczki

✓ 21. Kurowski <i>Jan</i>	lat okolo ?	nauczyciel	Czarnylas
✓ 22. Knasiak Leon	"	20 student	Wolental
23. Mikołajski	"	30 fryzjer	Skorc
✓ 24. Popielarczyk Aleks	"	37	Wielki Bukowiec
✓ 25. Oler Leon	"	30	Wolental
✓ 26. Szlosowski Jan	"	28	"
✓ 27. Nagórski Bronisław <i>ew. history</i>	"	57	"
✓ 28. Nagórska Teresa	"	54	"
✓ 29. Nagórski Władysław <i>ew. Wielki Bukowiec</i>	"	29	"
✓ 30. Nagórski Anastazy	"	89	"
✓ 31. Nagórski Kazimierz	"	24	"
✓ 32. Nagórski Alojzy	"	21	"
✓ 33. Nagórski Józef	"	17	"
35. Suwalski Józef	"	55	Wielki Bukowiec
✓ 36. Breja Andrzej	"	35	"
✓ 37. Zgryza Józef	"	65	"
✓ 38. Imianowski Wacław	"	35	"
✓ 39. Telewski Jan	"	43	"
✓ 40. Telewska Franciszka	"	42	"
✓ 41. Brachowski Leon	"	30	"
42. Mosinski Jan	"	33	"
✓ 43. Zgryza Mieczysław	"	17	"
✓ 44. Fracz Feliks <i>ew. Jacek</i>	"	58	Paczewo
✓ 45. Wojtas Jan	"	42	"
✓ 46. Wojtas Helena	"	38	"
✓ 47. Piotr Franciszek	"	30	"
✓ 48. Szumacher Weronika	"	50	"
✓ 49. Szumacher Helena	"	23	"
✓ 50. ks. prob. Biedzki Franc.	"	62	"
51. Bielicki Leon	"	34	Czarnylas
✓ 52. Kuchta Józef	"	26	"
✓ 53. Tusz Bernard	"	19	"
✓ 54. Czechowski Józef <i>ew. Brachowski</i>	"	22	"
55. Pater Stefan	"	25	"
✓ 56. Szonszor Tomasz <i>ew. Walenta</i>	"	70	"
✓ 57. Szonszor Rozalia	"	65	"
✓ 58. Szonszor Gracjan	"	30	"
✓ 59. Szonszor Alfons	"	26	"
✓ 60. Szonszor Alojzy	"	28	"
✓ 61. Szonszor Marian	"	16	"
✓ 62. Nierzwicki Leon	"	35	"
✓ 63. Pater Antoni	"	60	"
✓ 64. Pater Monika <i>ew. Aniele</i>	"	51	"
✓ 65. Pater Jadwiga	"	27	"
✓ 66. Brelowski Bernard	"	20	"

4/ czy wiadomo, o co oskarżono ofiary, czy egzekucja była zarządzeniem odwetowym itp.:

Ofiary z 1939r. oskarżono o przekonania antyniemieckie,
 " 1944/45 - o ile sie rozchodzi o polakow, o współpracę
 z partyzantami, ukrywającymi się w okolicznych lasach,
 o udzielenie im pomocy.

5/ Kto dokonał egzekucji:

- a/ żandarmi policja
- b/ członkowie t.zw. "Selbstschutz" w 1939r.
- c/ członkowie SS w Skorczu
- d/ różne przelotne "SS.Jagdkommandos" w Skorczu 1944/45

6/ czy znane są nazwiska sprawców:

1. Kister Gendarmeriemeister - Posterunek Skorc
2. Rosenbauer " Skorc, później Starogard
3. York " Paczewo
4. Lange zandarm Skorc
5. Koschnitzke " "

6. Bomer	zandarm	Posterunek Skorcz
7. Rappelt	"	Paczewo
8. Busse Erich	SS-mann	dawniej Bar/ozno
9. Queck Philip	"	" Skorcz
10. " Hermann	"	" Skorcz
11. Schröder Artur jr.	"	" Skorcz
12. Steege Hermann	"	" Czarnylas/Wolental
13. Steege Willy	"	" Bukowiec
14. Rohde Otto	"	"
15. Tessmann Willy	"	" Miryce
16. Ziert Otto	"	" "
17. Fahle Kurt	"	" Skorcz (nie żyje)
18. Breger Kurt	"	" Miryce
19. Bone Willy	"	" "
20. Ulrich Oskar	"	" Skorcz
21. Draber Herbert	"	" Miryce
22. Stentzel Udo	"	" Skorcz
23. Weik Kurt	"	" Skorcz
24. Neumann Willy	"	" Skorcz

7/ Czy zwłoki zostały spalone, zniszczone w inny sposób:
Wszystkie zostały pochowane w lesie.

8/ gdzie zostały pochowane zwłoki (dokładne miejsce)

a/ lesnictwo Zajaczek

Oddział	125	1 grob	2 ofiary	
"	126	1 gro	6 - 7 ofiar	
"	126	1 grob	9	"
"	126	1 grob	7	"
"	126	2 groby		żydowski
"	127	1 grob	6-8	"
"	127	1 grob	11-14	"
"	212	2 groby	?	

b/ lesnictwo Czarne (niedaleko Mieliczek)

Oddział 2 groby ? ofiar

W tym samym oddziale znajdują się liczne dalsze groby, lecz położenie ich nie jest dotychczas ściśle oznaczone. W grobach tych leżą dziesiątki ofiar z 1945r.

Wolental 16 ofiar więźniów w jednym grobie niedaleko dawniejszego więzienia rozstrzelanych w 1939r.

9/ opis grobow, rozmiary grobow, ile ofiar przypuszczalnie w jednym grobie

Jak podano pod 8. Groby ca od 1/2 m. - 1,70 głębokie, rozmiary są różne, zależnie od ilości ofiar.

10/ czy przeprowadzono ekshumacje zwłok, czy urzędowo (protokol) gdzie pochowano zwłoki:

Niektóre rodziny pomordowanych wykopały na własną rękę zwłoki bez uprzedniego zgłoszenia i pochowały je na cmentarzach w Skorczu względnie w Paczewie.

11/ czy są podstawy do ewentualnego zarządzenia późniejszej ekshumacji: tak, planowanie jest przeniesienie wszystkich zwłok na jeden wspólny cmentarz.

/L.S./

Podpis wojta

/-/ Szykowski.

Sąd Grodzki w Starogardzie w osobie Sędziego grodzkiego Wyborskiego Franciszka przesłuchał dnia 8. października 1945r.

wojta gminy Skorcz-Wies, powiatu starogardzkiego nazwisko i imię: Szykowski Franciszek, wiek: 47 lat

miejsce zamieszkania: Miryce pow. Starogard

w charakterze świadka w trybie art. 107, 254 § 1 pc. i 255 kpk, który po uprzedzeniu o odpowiedzialności za nieprawdziwe zeznanie, zeznał jak w powyższym kwestionariuszu, oraz dodał:

Es wird gebeten, bei allen
Eingaben die nachstehende
Gleichfallsnummer anzugeben.

Amtsgericht

In dem Rechtsstreit be

Wort des Gegenseitigen
Handes:

festgelegt — ermittelt —

auf

— Prozeßbevollmächtigte : Rechtsanwalt

Bezeichnet

19

gegen b

als Urkundebeamteter der
Gef. (1934)
Bezeichnung

— Prozeßbevollmächtigte : Rechtsanwalt

wegen

hat das Amtsgericht

in

auf die mündliche Verhandlung vom

durch den

für Recht erkannt:

19

Beilage

Blätter

Im Namen des Deutschen Volkes!

Dane zawarte w powyższym kwestionariuszu zostały przeze mnie
osobiscie ustalone na podstawie oświadczeń, zapytywanych mieszkancow
gminy, własnych obserwacji i oględzin miejsca obozu (egzekucji, grobu)
Protokol odczytano i podpisano
Podpisy / / Szykowski Franciszek
/ - / Wyborski.

Z. P.
Nr. 12. Ausfertigung eines Urteils (§ 317 G.P.O.) —
Klutzgerich.

Formulartager von Emil Braunenberg in Selmberg.
(4 a)